

خواجہ معین الدین چشتی اردو، عربی-فارسی یونیورسٹی، لکھنؤ
خواجا مؤینوددین چشتی اردو، اربی-فارسی ویسویویالای
Khwaja Moinuddin Chishti Urdu, Arabi-Farsi University

اکیڈمیک کاؤنسل کی تیسری میٹینگ
تاریخ 27 جून 2013 کی کارواهی

وقت — 11:00 بجے

مقام — (میٹینگ ہال)

ڈا0 رام मनोहर लोहिया नेशनल लॉ युनिवर्सिटी, लखनऊ

خواجا مؤینوددین چشتی اردو، اربی-فارسی یونیورسٹی

सीतापुर-हरदोई रोड बाईपास, लखनऊ-206022

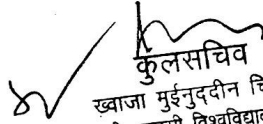
ख्वाजा मोईनुद्दीन चिश्ती उर्दू अरबी-फ़ारसी विश्वविद्यालय लखनऊ
एकेडमिक काउंसिल की (Academic Council) की तीसरी मीटिंग
तारीख 27 जून 2013 की कार्यवाही

न० शुमार	एजेण्डा प्वाइंट	पेज न०
3.1	तारीख 17 अक्टूबर 2013 को डा० राम मनोहर लोहिया नेशनल लॉ यूनिवर्सिटी, लखनऊ के मीटिंग हाल में हुई एकेडमिक काउन्सिल की दूसरी मीटिंग में लिये गये फैसलों की तस्दीक:	2
3.2	पिछली मीटिंगों के फैसलों पर की गई कार्यवाही	3
3.3	एकेडेमिक काउन्सिल के मुअज़्ज़िज़ मेम्बरान (मा० सदस्यों) के ज़रिए दिए गए मशवरे व तजावीज़ और उस पर की गई कार्रवाई:	7
3.4	तालीमी सेशन 2013-14 शुरू किये जाने की मुतअल्लिक मन्जूरी	9
3.5	यूनिवर्सिटी के प्रास्पेक्टस और फार्म की मन्जूरी	11
3.6	डिपार्टमेन्ट के निसाब की मन्जूरी	12
3.7	दीगर नुकात सदरे मोहतरम की इजाज़त से	15

3.1— तारीख 17 अक्टूबर 2012 को डा0 राम मनोहर लोहिया नेशनल लॉ यूनिवर्सिटी, लखनऊ के मीटिंग हाल में हुई एकेडमिक काउन्सिल की दूसरी मीटिंग में लिये गये फैसलों की तस्दीक:

तारीख 17 अक्टूबर 2012 को हुई एकेडमिक काउन्सिल की दूसरी मीटिंग की कार्यवाही की मुअज्जज़ मिम्बरान ने तसदीक की और मेम्बरान ने शुक्रिया अदा किया कि पिछली कार्यवाही अच्छी तरह दर्ज की गई है।

कुलसचिव
खाजा मुईनुद्दीन चिश्ती
उर्दू, अरबी, फारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.2- पिछली मीटिंगों के फैसलों पर की गई कार्यवाही:

1. उत्तर प्रदेश हुकूमत के जरिये यूपी की सभी युनिवर्सिटियों के लिये यकसा तैशुदा निसाबे तालीम को लागू करना-

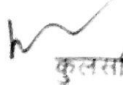
फैसला	कार्यवाही
एकेडमिक काउन्सिल ने मंजूरी दी कि युनिवर्सिटी भी यू0पी0 हुकूमत के जरिए लिए गए फैसले की मुनासिबत से यू0पी0 की तमाम युनिवर्सिटियों की तरह यकसा निसाब तालीम नाफिज करेगी और निसाब तालीम में किसी खास युनिवर्सिटी की पाबन्द नहीं होगी। एकेडमिक काउन्सिल ने इस बात पर भी जोर दिया कि अगर युनिवर्सिटी निसाब तालीम में किसी तरमीम की जरूरत महसूस करती है तो तरमीमशुदा निसाब नाफिज करने की अहल होगी क्योंकि निसाब तालीम की पाबन्दी से आजादी-ए-इज़हार और सलाहियत ईजादात मजरूह होगी।	एकेडमिक काउन्सिल के फैसले की बुनियाद पर निसाबे तालीम को तैयार किया गया है जो एजेन्डा प्वाइन्ट 3.6 में शामिल है।

2. तालीमी साल 2012-13 शुरू किए जाने के मुताल्लिक मन्जूरी-

फैसला	कार्यवाही
पहला तालीमी साल शुरू करने के लिए हुकूमत के जरिए 74 असातिजह की असामियां मंजूर हो चुकी हैं जिसका इश्तिहार तारीख 07 सितम्बर 2012 (राष्ट्रीय सहारा उर्दू आग उर्दू दैनिक जागरण (हिन्दी) और टाइम्स ऑफ इण्डिया (अंग्रेजी) में) में शाये हो चुका है। असातिजह की तकररूरी की कार्रवाई भी तजी से किए जाने की तजवीज है। यू0जी0सी0, नई दिल्ली और हुकूमत यू0पी0 के जरिये तयशुदा कवानीन व जवाबित के तहत सेमेस्टर सिस्टम के मुताबिक तालीमी साल 2012-13 शुरू किए जाने की तजवीज है। तजावीज मुअज्जिज मेम्बरान के सामने बराए मंजूरी पेश हैं। मुन्दरजाबाला असातिजह की तादाद को नजर में रखते हुए तकरीबन 1100 (1 उस्ताद पर 30 तलबा/तालिबात) तलबा/तालिबात को दाखिला दिए जाने की तजवीज है।	टीचरो की तकररूरी न होने की वजह से तालीमी सेशन 2012-13 में पढ़ाई शुरू नहीं की जा सकी। 50 फीसद टीचरों की तकररूरी की कार्यवाही अब मुकम्मल हो चुकी है और तालीमी सेशन 2013-14 में पढ़ाई सेमेस्टर सिस्टम के तहत शुरू की जा रही है।

हुकूमत यू०पी० के हुकमनामा के मुताबिक तालीमी साल 2012-13 में नवम्बर 2012 तक असातिजह के 50 फीसद ओहदे भरे जाने की उम्मीद है। भर्ती के बाद उर्दू, अरबी और फ़ारसी के अलावा हिन्दी, इंग्लिश, होमसाइंस, जुगुराफिया, सियासियात (Political Science), मआशियात (Economics), तारीख, और फ़िज़िकल एजुकेशन में 3 साला बी०ए० कोर्स की पढ़ाई शुरू की जाएगी। इसके अलावा बी०काम०, एम०बी०ए०, मास कम्युनिकेशन एण्ड जर्नलज़्म, कम्प्यूटर अप्लीकेशन के डिग्री कोर्सेज और एम०बी०ए० की पढ़ाई शुरू की जाएगी।

3. यूनिवर्सिटी एक्ट 1973 के तहत सदर शोअबा को मेम्बर की हैसियत से नामजद किया जाना—

फैसला	कार्यवाही
यूनिवर्सिटी एक्ट 1973 के सेक्शन 31 (4) (a) (ii) के मुताबिक मुतअल्लिक़ शोअबा का सदरे शोअबा सेलेक्शन कमेटी का मेम्बर होता है। इस यूनिवर्सिटी में अभी क्योंकि किसी उस्ताद की तकररूरी नहीं हुई है इसलिए कोई सदरे शोअबा भी नहीं है। इसलिए रियासती या मरकज़ी यूनिवर्सिटी के मज़मून से मुतअल्लिक़ सदरे शोअबा या रिटायर्ड सदरे शोअबा वगैरह को नामज़द किया जाए।	सेलेक्शन कमेटी के लिये यूपी गवर्नर के ज़रिये मन्ज़ूर करदा नामों में से एक एक्सपर्ट को HoD के रूप में शामिल किया गया।

4. एम0बी0ए0 में युनिवर्सिटी के ज़रिए मुनअकिद टेस्ट की बुनियाद पर दाखिला करना-

फैसला	कार्यवाही
हुकूमत के ज़रिये एम0बी0ए0 में निसाबे तालीम मंजूर किया गया है। एम0बी0ए0 में दाखिला की तजवीज है कि इस कोर्स में दाखिला युनिवर्सिटी के ज़रिए मुन्अकिद टेस्ट में दाखिला में हासिलशुदा नम्बरों की बुनियाद पर किया जाए, साथ ही उर्दू, अरबी व फारसी ज़बान (भाषा) को फरोग देने के लिये इन ज़बानों की अमली जानकारी रखना भी जरूरी हो। इस यूनिवर्सिटी के कयाम का अहम मकसद ये है कि उर्दू, अरबी और फारसी ज़बानों और उसकी तहजीब को बढ़ावा दिया जाये। कोर्स ऑफ स्टडीज को मुनतखब करते वक़्त ये मकसद मरकज़ी नुक्ता की हैसियत से रखा गया है कि	एम0बी0ए0 में दाखिला यूनिवर्सिटी के ज़रिये मुन्अकिद टेस्ट में हासिलशुदा नम्बरों की बुनियाद पर हुआ करेगा लेकिन अभी वक़्त की किल्लत और स्टाफ की कमी की वजह से टेस्ट कराना मुमकिन नहीं है, इस वजह से इस साल मेरिट की बुनियाद पर दाखिला लेने की तजवीज है।

कुलसचिव
कुलसचिव, कुलसचिव, विद्यापीठ
कुलसचिव, कुलसचिव, विद्यापीठ

ऐसे कोर्सेज की पढ़ाई की जाये जिनके जरिये तलबा व तालिबात को आसानी से रोजगार मिल सके। इसके लिए निसाब तैयार करते वक्त इन दोनो मकासिद को मददे नजर रखना बेहतर होगा कि मुनतखब किये गये कोर्स रोजगार पर मब्नी हों और उनके तालीम के लिये मुनतखब किये गये तलबा व तलिबात और असातिजह और स्टाफ उर्दू, अरबी या फ़ारसी और कम्प्यूटर की अमली जानकारी रखते हों, इसलिए तजवीज़ है कि तलबा व तलिबात का दाखिला करते वक्त उर्दू, अरबी या फ़ारसी के अमली जानकारी का टेस्ट लिया जाये, कोर्स ऑफ स्टडीज़ में उर्दू, अरबी या फ़ारसी को लाज़मी मज़ामीन की हैसियत से पढ़ाना शामिल किया जाये और उन ज़बानों में अमली जानकारी रखने वालों को तरजीह दी जाये। इन ज़बानों को लाज़मी मज़ामीन की शकल में शामिल करके हासिल किए गए नम्बरों को मार्कशीट में दूसरे मज़ामीन की तरह शामिल किया जाये, इसके लिए दाखिले के वक्त उनमें से किसी एक ज़बान का टेस्ट लेना और दौराने तालीम दो/तीन सालों की मुददत में उर्दू, अरबी या फ़ारसी में से किसी एक ज़बान में इम्तिहान पास करने को लाज़मी करार दिया जाये।

5. डिग्री सतह की पढ़ाई के वक्त उर्दू, अरबी या फ़ारसी में से किसी एक ज़बान को पढ़ाना, लाज़मी करने की तजवीज़—

फैसला	कार्यवाही
उर्दू, अरबी या फ़ारसी ज़बान को बढ़ावा देने के लिए डिग्री सतह की पढ़ाई में भी तयशुदा निसाब के अलावा मुन्दर्जाबाला ज़बानों में से किसी एक ज़बान को अलग से लाज़मी करार दिया जाये।	इसी मुनासिबत से उर्दू, अरबी या फ़ारसी ज़बान को बढ़ावा देने के लिये डिग्री सतह पर तैशुदा निसाब के अलावा मुन्दर्जाबाला ज़बानों में से किसी एक ज़बान को अलग से लाज़मी करार दिया गया है। इसके लिये फाउन्डेशन कोर्स तैयार किया गया है जो एजेन्डा प्वाइन्ट 3.6 में शामिल है।

6. तदरीसी व गैर तदरीसी अमले में उर्दू, अरबी या फ़ारसी और कम्प्यूटर की अमली जानकारी रखने वाले उम्मीदवारों को तरजीह देना और तालीम व इम्तिहान के वसीले के मुताल्लिक तजवीज़ें—

फैसला	कार्यवाही
मुअज्जज मेम्बरान ने उर्दू, अरबी और फ़ारसी ज़बान को बढ़ावा देने के लिए असातिजह और दूसरे स्टाफ के इन्तिखाब में उर्दू, अरबी या फ़ारसी और कम्प्यूटर का इल्म रखने वाले उम्मीदवारों को तरजीह	इन तजावीज़ के पेशेनज़र स्टाफ के इन्तिखाब में उर्दू, अरबी या फ़ारसी और कम्प्यूटर का इल्म रखने वाले उम्मीदवारों को तरजीह दी गई है लेकिन स्टाफ में से जो मुन्दर्जाबाला

—एक ऐसा शोबा कायम किया जाए जो गैर मुल्की सिफारत खानों और कम्पनियों में इंटरप्रीटर के लिए तलबा की तैयारी में मदद फ़राहम कर सके।	इस मशवरे को ध्यान में रखते हुये ट्रांसलेटर और इण्टरप्रेटर के कोर्सेज तैयार किये गये हैं जो एजेण्डा प्वाइन्ट 3.6 में शामिल है।
प्रो० अनीस अहमद अंसारी: हकीम अजमल खान पर एक तौसी खुतबा का इंतज़ाम किया जाए।	नोट किया गया। मुस्तक़बिल में इस पर कार्यवाही की जाये।

कुलसचिव
 खाजा मुईनुद्दीन चिश्ती
 उर्दू, अरबी, फ़ारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.4 तालीमी साल 2013-14 शुरू किये जाने के मुताबिक मन्जूरी:

हुकूमत यूपी के हुकूमनामों के तहत तालीमी साल 2013-14 के लिये असातिजह के 50 फीसद ओहदे भरे जा चुके हैं, जिस में उर्दू, अरबी और फारसी के अलावा हिन्दी, अंग्रेजी, होम साइंस, भूगोल, राजनीति शास्त्र, अर्थशास्त्र, इतिहास और शारीरिक शिक्षा में 3 साला बी०ए० कोर्स और होम साइंस में 3 साला बी०एस०सी० कोर्स की पढाई शुरू की जायेगी। इसके अलावा बी०काम०, एम०बी०ए०, जर्नलिज्म एण्ड मास कम्युनिकेशन, कम्प्यूटर अप्लिकेशन के डिग्री कोर्सेज और एम०ए० एजुकेशन की पढाई शुरू की जायेगी। सारे कोर्सेज सेमेस्टर सिस्टम के मुताबिक चलाये जायेंगे। मुन्दर्जाबाला असातिजा की तादाद को नज़र में रखते हुये तकरीबन 1100 (एक उस्ताज़ पर 30 तलबा/तालिबात) तलबा व तालिबात को दाखिला दिये जाने की तजवीज़ है।

अरबी, फारसी, सियासियात, इतिहास, शारीरिक शिक्षा, कामर्स, मैनेजमेन्ट, जर्नलिज्म एण्ड मास कम्युनिकेशन, कम्प्यूटर अप्लिकेशन, होम साइंस और भूगोल आदि में एक साल का सर्टिफिकेट/या 2 साल का डिप्लोमा कोर्स चलाने की तजवीज़ बराये मन्जूरी पेशे खिदमत है।

एकेडमिक काउंसिल के मुअज़्ज़ज मैम्बरान ने तालीमी साल 2013-14 शुरू किये जाने और नीचे दिये गये अंडर ग्रेजुएट व पोस्ट ग्रेजुएट कोर्सेज में सर्टिफिकेट और डिप्लोमा कोर्सेज चलाने की मन्जूरी दी।

SN	Department	UG & PG Courses	Certificate & Diploma Courses
1	Geography	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Certificate course in Data Collecting and Investigation
2	Management	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BBA 4. MBA	-
3	Mass Communication	1. BJMC 2. MJMC	1. Certificate in Journalism & Mass Communication (Urdu) 2. Certificate in Journalism & Mass Communication (Hindi) 3. Cert. in Vigyapan Lekhan (Copy writing) 4. Sports Photography & Journalism
4	Urdu	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. Foundation Course 4. M.A.	Cert. / Dipl. in Manuscriptology & Paleography (Urdu)
5	History	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Certificate Course in Cultural Heritage 2. Diploma Course in Cultural Heritage
6	English	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Foundation Course in English(Remedial) Cet. in journalism. Cert. in English Translation Cert. in Creative writing Cert. in communicative English
7	Persian	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Tourism and Persian Heritage in India. 2. Persian Media & monitoring. 3. Manuscriptology & Palaeography
8	Home Science	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BSc 4. MA	1. One Year Certificate Course in embroidery. 2. One Year Certificate Course in Apparel construction and design
9	Arabic	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Foundation Course 2. Cert./Dip./ Adv. Dip. in translation & interpretation in Arabic 3. Cert. / Dipl. in Manuscriptology & Paleography (Arabic)
10	Education	1. BA(Pass Course)	1. Diploma in elementary

		2.BA(Honours) 3.M.A. 4.B.ED.	Teacher's education (2 yrs) 2.Nursery Teachers Traing (Hindi, Urdu) 2 yrs
11	Political Science	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3. M.A.	-
12	Economics	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	-
13	Hindi	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	-
14	Commerce	1.B. Com 2.M. Com	1. One Year Certificate course in Tax Preparatory. 2. One Year Certificate Course in Computer Accounting. 3. Post Graduate Diploma in ERP (Enterprise Resource Planning) and Computer Accounting.
15	Computer Science	1. BA(Pass Course) 2. BCA 3 .Integrated BCA& MCA (5Y) 4 MCA 3 Years	1. One Year diploma in cyber Security 2. Two Years Diploma in Multimedia & Animation
16	Physical Education	1 .BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3.M.A.	Certificate/Diploma in 1. Sports infrastructure 2. Fitness Centre Management 3. Adventurous Sports 4. Recreation Centre Management

- **Ph.D. in all the above subjects.**

 कुलसचिव
 ख्वाजा मुईनुद्दीन चिश्ती
 उर्दू, अरबी, फारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.5 यूनिवर्सिटी के प्रास्पेक्टस और फार्म की इत्तिला और उसकी मन्जूरी:

एक्जिक्यूटिव काउन्सिल ने अपनी चौथी मीटिंग तारीख 1 जून 2013 में यूनिवर्सिटी के प्रास्पेक्टस और फार्म की मन्जूरी दी। यूनिवर्सिटी का प्रास्पेक्टस उर्दू और अंग्रेजी दोनों ज़बानों में अलग अलग और फार्म उर्दू और अंग्रेजी दोनों ज़बानों में एक साथ तैयार किया गया है। प्रास्पेक्टस और फार्म तलबा की आसानी के लिये कार्पोरेशन बैंक और केनरा बैंक की मुख्तलिफ शाखों में मुहइया कराये गये हैं। इसके अलावा तलबा/तालिबात यूनिवर्सिटी की वेबसाइट www.uafulucknow.ac.in से प्रास्पेक्टस और फार्म बाआसानी डाउन लोड कर सकते हैं। फार्म जमा करने की आखरी तारीख 30 जून 2013 तय की गई है। बराये करम मन्जूरी देना चाहें।

एकेडमिक काउंसिल को प्रस्पेक्टस और फार्म के सिलसिले में उूपर दी गई तफसीलात से मुत्तला किया गया और एकेडमिक काउंसिल ने मृन्दरजा बाला की मन्जूरी दी।

कुलसचिव
ख्वाजा मुईनुद्दीन विस्ती
उर्दू, अरबी, फारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.6 डिपार्टमेन्ट्स के सिलेबस की मन्जूरी:

मुन्दर्जाजेल डिपार्टमेन्ट्स के सिलेबस तैयार हो चुके हैं। इस सिलसिले में बोर्ड आफ स्टडीज़ की तारीख़ और फैकल्टी बोर्ड की मश्क़ मुकम्मल हो चुकी है। यूनिवर्सिटी के निसाबे तालीम को लागू किये जाने की तजावीज़ मन्जूरी के लिये पेश हैं। बराये करम मन्जूरी देना चाहें।

एकेडमिक काउंसिल ने बोर्ड आफ स्टडीज़ और फैकल्टी बोर्ड से मनजूर शुदा निसाबे तालीम की मन्जूरी दी जो अगले पेज पर हैं—

कुलसचिव

ख्वाजा मुईनुद्दीन चिरती
उर्दू, अरबी, फ़ारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

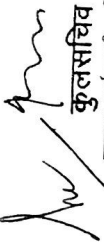
Syllabus approved by Board of Studies, Faculty Board & Academic Council

SN	Department	UG & PG Courses	Certificate & Diploma Courses	Date of BoS	Experts of Board of Studies	Faculty Board Experts Meeting on 25.6.2013
1	Geography	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Certificate course in Data Collecting and Investigation	15/06/2013	Prof. M.H. Quraishi, JNU, New Delhi Prof. Ali Mohammad, A.M.U. Aligarh	Prof. Kuljeet Singh Sohel Punjabi University, Patiala.
2	Management	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BBA 4. MBA	-	17/06/2013	Prof. Devashish Das Gupta, IIM Lko. Prof. Mansoor Ali, IIT Roorkee Prof. Sanjay Medhavi, Dept. of Business Administration (University of Lucknow).	Prof. Sanjay Medhavi Lucknow University, Lko.
3	Mass Communication	1. BJMC 2. MJMC	1. Certificate in Journalism & Mass Communication (Urdu) 2. Certificate in Journalism & Mass Communication (Hindi) 3. Cert. in Vigyan Lekhan (Copy writing) 4. Sports Photography & Journalism Cert. / Dipl. in Manuscriptology & Paleography (Urdu)	17/06/2013	Prof. Shafey Kidwai, Aligarh Muslim University. Prof. Raghavachari, IIMC, New Delhi	Prof. F. B. Khan, Jamia Millia Islamia
4	Urdu	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. Foundation Course 4. M.A.		17/06/2013	Prof. Mohammad Zahid, Chairman, Centre of Advanced Study, Dept. of Urdu, A. M. U. Aligarh. Prof. Rahmat Yousuf Zai, Ex, HoD Urdu, Usmania University	Prof. M. S. Siddiqui Department of Urdu, MS University Vadodra, Gujarat
5	History	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Certificate Course in Cultural Heritage 2. Diploma Course in Cultural Heritage	17/06/2013	Prof. Rajkumar Hans, M.S. University, Baroda Prof. S. S. Sohal, Amritsar University	Prof. Pradeep Meshram Nagpur University, Maharashtra.
6	English	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Foundation Course in English (Remedial) Cert. in Journalism. Cert. in English Translation Cert. in Creative writing Cert. in communicative English	18/06/2013	Prof. Nishi Pandey, Dept. of English (University of Lucknow) Prof. Anil K. Raina, Dept. of English, Panjab Unty, Chandigarh	Prof. Nishi Pandey, H.O.D. Department of English, Lucknow University, Lucknow
7	Persian	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Tourism and Persian Heritage in India. 2. Persian Media & monitoring. 3. Manuscriptology & Palaeography	18/06/2013	Prof. Azermi Dukht Safavi, Dept of Persian, A.M.U. Aligarh Prof. Chandrashekhar, Delhi University	Prof. Husain Qaseemi Delhi University
8	Home Science	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BSc 4. MA	1. One Year Certificate Course in embroidery. 2. One Year Certificate Course in Apparel construction and design	18/06/2013	Prof. Suman Maurya, N. D. U. Agriculture & Technology Prof. Farzana Alim, Women's College, A. M U, Aligarh	Prof. Ranu Prasad, SHIA IS, Allahabad

 कुलसचिव
 खान्ना मुईनुद्दीन विश्वी
 उद्द. आर्बी, फारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

9	Arabic	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3. MA	1.Foundation Course 2. Cert./Dip./ Adv. Dip. in translation & interpretation in Arabic 3. Cert. / Dipl.in Manuscriptology & Paleography (Arabic)	18-19/06/2013	Prof. S. A. Rahman, JNU, New Delhi Prof. M.H. Siddiqui, M.S. University of Baroda, Vadodara	Prof. Mohammad Numan Khan, University of Delhi, Delhi-110007
10	Education	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.M.A. 4 B.ED.	1.Diploma in elementary Teacher's education (2 yrs) 2.Nursery Teachers Training (Hindi, Urdu) 2 yrs	18/06/2013	Prof.Anwar Jahan Zuberi, Former V.C University of Calicut Prof.Talat Aziz, Deen Faculty of Education, Jamia Millia Islamia, New Delhi.	Prof. M. Parikh, Rajasthan
11	Political Science	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3. M.A.	-	18/06/2013	Prof. Salim Kidwai, JNU	Prof. Abdul Qayum MANUU, Hyderabad
12	Economics	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	Syllabi are approved with certain modifications.	18/06/2013	Prof A K Gaur, B.H.U. Varanasi. Prof Vaishampayan, Lucknow University	Prof A.K.Sen Gupta Lucknow University
13	Hindi	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	-	19/06/2013	Prof.U.S.Upadhyay, University of Pune.	Prof. Abdul Aleem , Department of Hindi, AMU, Aligarh
14	Commerce	1.B. Com 2.M. Com	1. One Year Certificate course in Tax Preparatory. 2. One Year Certificate Course in Computer Accounting. 3. Post Graduate Diploma in ERP (Enterprise Resource Planning) and Computer Accounting.	19/06/2013	Prof Mansoor Ali, IIT Roorkee Prof S K Srivastava, Hemwati Nandan Bahugana University, Uttrakhand.	Prof A.A.Ansari Jamia Millia Islamia, New Dehli
15	Computer Science	1. BA(Pass Course) 2. BCA 3 .Integrated BCA& MCA (SY) 4 MCA 3 Years	1. One Year diploma in cyber Security 2. Two Years Diploma in Multimedia & Animation	20/06/2013	Prof R A Khan, Associate Prof. BBAU, Lko	Dr. R.A. Khan, B. B. A. University (A Central University), Lucknow
16	Physical Education	1.BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3.M.A.	Certificate/Diploma in 1. Sports infrastructure 2. Fitness Centre Management 3. Adventurous Sports 4. Recreation Centre Management	21/06/2013	Prof. Jaowad Ali, A.M.U, Aligarh Prof. M. I. Qureshi, Devi Ahilya University, Indore	Dr. Hitesh Rawal, Associate Prof., BNCPE, Udaipur, Rajasthan

• PH.D IN ALL THE ABOVE SUBJECTS.

 कुलसचिव

स्वाजा मुईनुद्दीन चिश्ती
ई. आर्. फार्सी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.7 दिगर निकात सदरे मोहतरम की इजाजत से:

★ एकेडमिक काउंसिल की तीसरी मीटिंग ता० 27 जून 2013 में ये बात मेहसूस की गई कि इस विश्वविद्यालय का उर्दू के ताल्लुक से खास मुकाम है, इस लिये इस मजमून में तालीमी साल 2013-14 से ही एम०ए० उर्दू की पढ़ाई की सहूलियात दी जायें और इस संदर्भ में मुताल्लिका कार्वाइयों को मुकर्रह वक़्त के भीतर मुकम्मल कराते हुए दाखिला फार्मों की फरोख्त शुरू कर दी जाए ताकि मुताल्लिका कोर्स से ज़्यादा से ज़्यादा तलबा फायदा उठा सकें। कोर्स की तशहीर के लिए खुसूसी कोशिशें की जाएँ।

एकेडमिक काउंसिल ने इसी तरह दूसरे मज़ामीन में भी पोस्ट ग्रेजुवेट लेवेल की पढ़ाई शुरू करने का फैसला किया।

★ प्रो० ए०के० सिंह ने मशवरह दिया कि—

- 1 तारीख के शोबे में Certificate Course in Heritage के नाम और Contents में Cultural Heritage को शामिल कराया जाए।
- 2 फिज़िकल इजुकेशन के शोबे के ज़रिये तजवीज़ करदा सर्टिफिकेट/डिप्लोमा कोर्सेज़ Sports Photography & Sports Journalism को शोबे तरसीले आम्मा के तहत Sports Photography & Journalism के नाम से चलाया जाए।

3

★ प्रो० रेनू भारद्वाज ने मशवरह दिया कि इन्दिरा गांधी नेशनल ओपेन विश्वविद्यालय के पेटर्न पर ओरियन्टेशन प्रोग्राम तैयार कराया जाए ताकि असातज़ा की नई तक़रुरी के बाद उन को सिखाया जा सके।

वाईस चांसलर: शोबे फ़ारसी की तरह Certificate/Diploma in Manuscriptology & Paleography कोर्सेज़ अरबी और उर्दू वग़ैरह में भी चलाए जाएं।

एकेडमिक काउंसिल ने विश्वविद्यालय के क़याम व तआम के इन्तिज़ाम को सराहते हुए शुक्रियों के कलिमात पेश किये।

कुलसचिव
ख्वाजा मुईनुद्दीन चिश्ती
उर्दू, अरबी, फ़ारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.7 دیگر نکات صدر محترم کی اجازت سے

☆ اکیڈمک کاؤنسل کی تیسری میٹنگ مورخہ 27/ جون 2013 میں یہ بات محسوس کی گئی کہ اس یونیورسٹی کا اردو کے تعلق سے خاص مقام ہے، اس لیے اس مضمون میں تعلیمی سال 2013-14 سے بی ایم اے۔ (اردو) کی پڑھائی کا آغاز کیا جانا چاہیے۔ متعلقہ شعبے میں ٹیچنگ اسٹاف کی تقرری بھی معقول تعداد میں کی جا چکی ہے۔

اکیڈمک کاؤنسل نے یہ فیصلہ کیا کہ تعلیمی سال 2013-14 سے ایم اے۔ (اردو) کی پڑھائی کی سہولیات دی جائیں اور اس ضمن میں متعلقہ کارروائیوں کو مقررہ مدت کے اندر مکمل کراتے ہوئے داخلہ فارموں کی فروخت شروع کر دی جائے تاکہ متعلقہ کورس سے زیادہ سے زیادہ طلبہ استفادہ کر سکیں۔ کورس کی تشہیر کے لیے خصوصی کوششیں کی جائیں۔

اکیڈمک کاؤنسل نے اس طرح دوسرے مضامین میں بھی پوسٹ گریجویٹ سطح کی پڑھائی شروع کرنے کا فیصلہ کیا۔

☆ پروفیسر اے۔ کے سنگھ نے مشورہ دیا کہ

۱- شعبہ تاریخ میں Certificate Course in Heritage کے نام اور Cultural contents

Heritage کو شامل کرایا جائے۔

۲- شعبہ فزیکل ایجوکیشن کے ذریعہ تجویز کردہ سرٹیفکیٹ / ڈپلومہ کورسز Sports Photography and Sports

Journalism کو شعبہ ترسیل عامہ کے تحت Sports Photography & Journalism کے نام سے چلایا جائے۔

☆ پروفیسر رینو بھاردواج نے مشورہ دیا کہ اندرا گاندھی نیشنل اوپن یونیورسٹی کے پیٹرن پر اور مینٹیشن پروگرام تیار کیا جائے تاکہ اساتذہ کی نئی تقرری کے بعد ان کو سکھایا جائے۔

☆ وائس چانسلر: شعبہ فارسی کی طرح Certificate/Diploma in Manuscriptology & Paleography

کورسز عربی اور اردو وغیرہ میں بھی چلائے جائیں۔

اکیڈمک کاؤنسل نے یونیورسٹی کے قیام و طعام کے انتظامات کو سراہتے ہوئے شکریہ کے کلمات پیش کئے۔

عبدالحق

کولس سچیف

خواجہ محمد نواز دہلوی
ڈپٹی، آفیسر، فارسی، جامعہ اسلامیہ، لاہور

Syllabus approved by Board of Studies, Faculty Board & Academic Council

SN	Department	UG & PG Courses	Certificate & Diploma Courses	Date of Bos	Experts of Board of Studies	Faculty Board Experts Meeting on 25.6.2013
1	Geography	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Certificate course in Data Collecting and Investigation	15/06/2013	Prof. M.H. Quraishi, JNU, New Delhi Prof. Ali Mohammad, A.M.U. Aligarh	Prof. Kuljeet Singh Sohel Punjab University, Patiala.
2	Management	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BBA 4. MBA	-	17/06/2013	Prof. Devashish Das Gupta, IIM Lko. Prof. Mansoor Ali, IIT Roorkee Prof. Sanjay Medhavi, Dept. of Business Administration (University of Lucknow).	Prof. Sanjay Medhavi Lucknow University, Lko.
3	Mass Communication	1. BJMC 2. MJMC	1. Certificate in Journalism & Mass Communication (Urdu) 2. Certificate in Journalism & Mass Communication (Hindi) 3. Cert. in Vigyapan Lekhan (Copy writing) 4. Sports Photography & Journalism	17/06/2013	Prof. Shafey Kidwai, Aligarh Muslim University. Prof. Raghavachari, IIMC, New Delhi	Prof. F. B. Khan, Jamia Millia Islamia
4	Urdu	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. Foundation Course 4. M.A.	Cert. / Dipl. in Manuscriptology & Paleography (Urdu)	17/06/2013	Prof. Mohammad Zahid, Chairman, Centre of Advanced Study, Dept. of Urdu, A. M. U. Aligarh. Prof. Rahmat Yousuf Zai, Ex-HoD Urdu, Usmania University	Prof. M. S. Siddiqui Department of Urdu, MS University Vadodra, Gujrat
5	History	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Certificate Course in Cultural Heritage 2. Diploma Course in Cultural Heritage	17/06/2013	Prof. Rajkumar Hans, M.S. University, Baroda Prof. S. S. Sohal, Amritsar University	Prof. Pradeep Meshram Nagpur University, Maharashtra.
6	English	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Foundation Course in English(Remedial) Cet. in Journalism. Cet. in English Translation Cet. in Creative writing Cet. in communicative English	18/06/2013	Prof. Nishi Pandey, Dept. of English (University of Lucknow) Prof. Anil K. Raina, Dept. of English, Panjab Uniy, Chandigarh	Prof. Nishi Pandey, H.O.D. Department of English, Lucknow University, Lucknow
7	Persian	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Tourism and Persian Heritage in India. 2. Persian Media & monitoring. 3. Manuscriptology & Palaeography	18/06/2013	Prof. Azeremi Dukht Safavi, Dept of Persian, A.M.U. Aligarh Prof. Chandrasekhar, Delhi University	Prof. Husain Qassemi Delhi University
8	Home Science	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BSc 4. MA	1. One Year Certificate Course in embroidery. 2. One Year Certificate Course in Apparel construction and design	18/06/2013	Prof. Suman Maurya, N. D. U. Agriculture & Technology Prof. Farzana Alim, Women's College, A. M. U, Aligarh	Prof. Ranu Prasad, SHIATS, Allahabad

18/6/13

कुलसचिव

क्याला मुहम्मददीन विश्वी

उद्देश्यपूर्ण, भाषासी विद्याविद्यालय, लखनऊ

9	Arabic	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3. MA	1.Foundation Course 2. Cert./Dip./ Adv. Dip. in translation & interpretation in Arabic 3. Cert. / Dipl.in Manuscriptology & Paleography (Arabic)	18- 19/06/2013	Prof. S. A. Rahman, JNU, New Delhi Prof. M.H. Siddiqui, M.S. University of Baroda, Vadodara	Prof. Mohammad Numan Khan, University of Delhi, Delhi-110007
10	Education	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.M.A. 4.B.ED.	1.Diploma in elementary Teacher's education (2 yrs) 2.Nursery Teachers Traiing (Hindi, Urdu) 2 yrs	18/06/2013	Prof.Anwar Iahsan Zuberi, Former V.C University of Calicut Prof.Talat Aziz, Deen Faculty of Education, Jamia Millia Islamia, New Delhi.	Prof. M. Parikh, Rajasthan
11	Political Science	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3. M.A.	-	18/06/2013	Prof. Salim Kidwai, JNU	Prof. Abdul Quayum MANUU, Hyderabad
12	Economics	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	Syllabi are approved with certain modifications.	18/06/2013	Prof A K Gaur, B.H.U. Varanasi. Prof. Vaishampayan, Lucknow University	Prof A.K.Sen Gupta Lucknow University
13	Hindi	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	-	19/06/2013	Prof.U.S.Upadhyay, University of Pune.	Prof. Abdul Aleem, Department of Hindi, AMU, Aligarh
14	Commerce	1.B. Com 2.M. Com	1. One Year Certificate course in Tax Preparatory. 2. One Year Certificate Course in Computer Accounting. 3. Post Graduate Diploma in ERP (Enterprise Resource Planning) and Computer Accounting.	19/06/2013	Prof Mansoor Ali, IIT Roorkee Prof S K Srivastava, Hemwati Nandan Bahugana University, Uttarakhand.	Prof A.A.Ansari Jamia Millia Islamia, New Dehli
15	Computer Science	1. BA(Pass Course) 2. BCA 3. Integrated BCA& MCA (5Y) 4 MCA 3 Years	1. One Year diploma in cyber Security 2. Two Years Diploma in Multimedia & Animation	20/06/2013	Prof R A Khan, Associate Prof. BBAU, Lko	Dr. R.A Khan, B B A University(A Central University), Lucknow
16	Physical Education	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3.M.A.	Certificate/Diploma in 1. Sports infrastructure 2. Fitness Centre Management 3. Adventurous Sports 4. Recreation Centre Management	21/06/2013	Prof. Jaowad Ali, A.M.U, Aligarh Prof. M. I. Qureshi, Devi Ahilya University, Indore	Dr. Hitesh Rawal, Associate Prof., BNCP, Udaipur, Rajasthan

• PH.D IN ALL THE ABOVE SUBJECTS.

कुलसचिव

स्वाजा मुहम्मद दीन बिस्वी

जु, अरबी, फारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.6 ڈیپارٹمنٹس کے سلیپس کی منظوری:

مندرجہ ذیل ڈیپارٹمنٹس کے سلیپس تیار ہو چکے ہیں۔ اس سلسلے میں بورڈ آف اسٹڈیز اور فیکلٹی بورڈ کی مشق مکمل ہو چکی ہے۔ یونیورسٹی کے نصاب تعلیم کو لاگو کئے جانے کی تجاویز منظوری کے لئے پیش ہیں۔ برائے کرم منظوری دینا چاہیں۔

ایڈمک کاؤنسل نے بورڈ آف اسٹڈیز اور فیکلٹی بورڈ سے منظور شدہ نصاب تعلیم کی منظوری دی جو اگلے صفحہ پر ہیں:

محمد الہی
کولس چیف
خواجہ محمد نودین چشتی
اردو، عربی، فارسی، فاضلہ، لکھنؤ

3.5 یونیورسٹی کے پرائیکٹس اور فارم کی اطلاع اور اس کی منظوری

ایگزیکٹو کاؤنسل نے اپنی چوتھی میٹنگ تاریخ 1 جون 2013 میں یونیورسٹی کے پرائیکٹس اور فارم کی منظوری دی۔ یونیورسٹی کا پرائیکٹس اردو اور انگلش دونوں زبانوں میں الگ الگ اور فارم اردو اور انگلش دونوں زبانوں میں ایک ساتھ تیار کیا گیا ہے۔ پرائیکٹس اور فارم طلبہ کی آسانی کے لیے کارپوریشن بینک اور کینز بینک کی مختلف شاخوں میں مہیا کرائے گئے ہیں۔ اس کے علاوہ طلبہ / طالبات یونیورسٹی کی ویب سائٹ www.uafulucknow.ac.in سے پرائیکٹس اور فارم باسانی ڈاؤن لوڈ کر سکتے ہیں۔ فارم جمع کرنے کی آخری تاریخ 30 جون 2013 طے کی گئی ہے۔ برائے کرم منظوری دینا چاہیے۔

ایڈمک کاؤنسل کو پرائیکٹس اور فارم کے سلسلے میں اوپر دی گئی تفصیلات سے مطلع کیا گیا ادا کیڈمک کاؤنسل نے مندرجہ بالا کی

منظوری دی۔

عبد الحسین

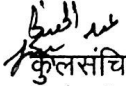
کولساحیو

رکھااا مؤدنددین دیشتی

وڈ، ارہی، فارسی دیشویدالو، لادنؤ

9	Arabic	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3. MA	1.Foundation Course 2. Cert./Dip./ Adv. Dip. in translation & interpretation in Arabic 3. Cert. / Dipl.in Manuscriptology & Paleography (Arabic)
10	Education	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.M.A. 4.B.ED.	1.Diploma in elementary Teacher's education (2 yrs) 2.Nursery Teachers Traing (Hindi, Urdu) 2 yrs
11	Political Science	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3. M.A.	-
12	Economics	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	-
13	Hindi	1.BA(Pass Course) 2.BA(Honours) 3.MA	-
14	Commerce	1.B. Com 2.M. Com	1. One Year Certificate course in Tax Preparatory. 2. One Year Certificate Course in Computer Accounting. 3. Post Graduate Diploma in ERP (Enterprise Resource Planning) and Computer Accounting.
15	Computer Science	1. BA(Pass Course) 2. BCA 3 .Integrated BCA& MCA (5Y) 4 MCA 3 Years	1. One Year diploma in cyber Security 2. Two Years Diploma in Multimedia & Animation
16	Physical Education	1 .BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3.M.A.	Certificate/Diploma in 1. Sports infrastructure 2. Fitness Centre Management 3. Adventurous Sports 4. Recreation Centre Management

• **PH.D IN ALL THE ABOVE SUBJECTS.**

 कुलसचिव
 ख्वाजा मुईनुद्दीन चिश्ती
 उर्दू, अरबी, फ़ारसी विश्वविद्यालय, लखनऊ

3.4 تعلیمی سال 2013-14 شروع کئے جانے کے متعلق منظوری:-

حکومت یو پی کے حکم نامہ کے تحت تعلیمی سال 2013-14 کے لیے اساتذہ کے 50 فیصد عہدے بھرے جا چکے ہیں، جس میں اردو، عربی اور فارسی کے علاوہ ہندی، انگلش، ہوم سائنس، جغرافیہ، سیاسیات، معاشیات، تاریخ اور فزیکل ایجوکیشن میں 3 سالہ بی. اے کورس اور ہوم سائنس میں 3 سالہ بی. ایس سی کورس کی پڑھائی شروع کی جائے گی۔ اس کے علاوہ بی. کام، ایم. بی. اے، جرنلزم و ماس کمیونیکیشن، کمپیوٹر اپلیکیشن کے ڈگری کورسز اور ایم. اے. ایجوکیشن کی پڑھائی شروع کی جائے گی۔ سارے کورسز سیمسٹر سسٹم کے مطابق چلائے جائیں گے۔ مندرجہ بالا اساتذہ کی تعداد کو نظر میں رکھتے ہوئے تقریباً 1100 (ایک استاد پر 30 طلبہ/ طالبات) طلبہ/ طالبات کو داخلہ دیئے جانے کی تجویز ہے۔

عربی، فارسی، سیاسیات، تاریخ، فزیکل ایجوکیشن، کامرس، مینجمنٹ، جرنلزم و ماس کمیونیکیشن، کمپیوٹر اپلیکیشن، ہوم سائنس اور جغرافیہ وغیرہ میں ایک سال کا سرٹیفکیٹ اور/یا 2 سال کا ڈپلومہ کورسز چلانے کی تجویز برائے منظوری پیش خدمت ہے۔

ایکڈمک کاؤنسل کے معزز ممبران نے تعلیمی سال 2013-14 شروع کئے جانے اور مندرجہ ذیل انڈر گریجویٹ اور پوسٹ گریجویٹ کورسز میں سرٹیفکیٹ اور ڈپلومہ کورسز چلانے کی منظوری دی۔

SN	Department	UG & PG Courses	Certificate & Diploma Courses
1	Geography	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Certificate course in Data Collecting and Investigation
2	Management	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BBA 4. MBA	-
3	Mass Communication	1. BJMC 2. MJMC	1. Certificate in Journalism & Mass Communication (Urdu) 2. Certificate in Journalism & Mass Communication (Hindi) 3. Cert. in Vigyapan Lekhan (Copy writing) 4. Sports Photography & Journalism
4	Urdu	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. Foundation Course 4. M.A.	Cert. / Dipl. in Manuscriptology & Paleography (Urdu)
5	History	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Certificate Course in Cultural Heritage 2. Diploma Course in Cultural Heritage
6	English	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	Foundation Course in English (Remedial) Cet. in journalism. Cert. in English Translation Cert. in Creative writing Cert. in communicative English
7	Persian	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. MA	1. Tourism and Persian Heritage in India. 2. Persian Media & monitoring. 3. Manuscriptology & Palaeography
8	Home Science	1. BA(Pass Course) 2. BA(Honours) 3. BSc 4. MA	1. One Year Certificate Course in embroidery. 2. One Year Certificate Course in Apparel construction and design

عبدالحق
کولسچیف

(5) ڈگری سطح کی پڑھائی کے وقت اردو، عربی یا فارسی میں سے کسی ایک زبان کو پڑھانا لازمی کرنے کی تجویز:

فیصلہ	کارروائی
اردو، عربی یا فارسی زبان کو بڑھاوا دینے کے لیے ڈگری سطح کی پڑھائی میں بھی طے شدہ نصاب کے علاوہ مندرجہ بالا زبانوں میں سے کسی ایک زبان کو الگ سے لازمی قرار دیا جائے۔	اسی مناسبت سے اردو، عربی یا فارسی زبان کو بڑھاوا دینے کے لیے ڈگری سطح پر طے شدہ نصاب کے علاوہ مندرجہ بالا زبانوں میں سے کسی ایک زبان کو الگ سے لازمی قرار دیا گیا ہے۔ اس کے لیے فاؤنڈیشن کورس تیار کیا گیا ہے جو ایجنڈا پوائنٹ 3.6 میں شامل ہے۔

(6) تدریسی و غیر تدریسی عملے میں اردو، عربی یا فارسی اور کمپیوٹر کی عملی جانکاری رکھنے والے امیدواروں کو ترجیح دینا اور تعلیم و امتحان کے وسیلے کے متعلق تجویزیں:-

فیصلہ	کارروائی
معزز ممبران نے اردو، عربی اور فارسی زبان کو بڑھاوا دینے کے لیے اساتذہ اور دوسرے اسٹاف کے انتخاب میں اردو، عربی یا فارسی اور کمپیوٹر کا علم رکھنے والے امیدواروں کو ترجیح دینی کی تجویز کی منظوری دی۔ ساتھ ہی تعلیم اور امتحان کے وسیلے انگریزی میں ہوں گے لیکن یونیورسٹی میں اردو، عربی اور فارسی تہذیب کو بڑھاوا دینے کے لیے طلبہ یا طالبات کسی مضمون کو اردو میں پڑھنا چاہیں یا بذریعہ اردو امتحان دینا چاہیں تو اس کا بھی معقول انتظام کیا جائے گا۔	ان تجاویز کے پیش نظر اسٹاف کے انتخاب میں اردو، عربی یا فارسی اور کمپیوٹر کا علم رکھنے والے امیدواروں کو ترجیح دی گئی ہے لیکن اسٹاف میں سے جو مندرجہ بالا زبانوں کی عملی جانکاری نہیں رکھتے ہیں ان کے لیے فاؤنڈیشن کورس کا اہتمام کیا گیا ہے اور اس میں معلم و متعلم دونوں دلچسپی کا ثبوت دے رہے ہیں۔

(7) حکومت کے ذریعہ تدریسی و غیر تدریسی اسامیوں کی بھرتی کے متعلق اطلاع اور اساتذہ کے عہدوں کے انتخابی عمل کی تفصیل مہیا کرنا:-

فیصلہ	کارروائی
حکومت کے حکم نامہ نمبر 2010/(47)3-2012-4-1477/70 مورخہ 24 اگست 2012 کے ذریعہ اساتذہ کے 74 عہدے منظور کئے گئے ہیں، ان عہدوں میں سے 37 عہدوں پر تقرری پہلے تعلیمی سال میں اور بقیہ آئندہ تعلیمی سال میں کی جانی ہے۔ تقرری کے لیے اشتہار مورخہ 7 ستمبر 2012 کو اخباروں (راشتر یہ سہارا - اردو، آگ - اردو، دینک جاگرن - ہندی اور ٹائمس آف انڈیا - انگلش) میں شائع ہو چکا ہے اور درخواست فارم حاصل کرنے کی آخری تاریخ 18 اکتوبر 2012 طے کی گئی ہے۔ سلیکشن کمیٹی کے ماہرین کی تقرری کے لیے آجنگنا ب گورنر اتر پردیش سے حوالہ نمبر 253 مورخہ 7 ستمبر 2012 کے ذریعہ گزارش کی جا چکی ہے۔ ماہرین کی تقرری ہونے کے بعد انڈو یوکرائے جانے اور تقرری کی کارروائی جلد کئے جانے کی تجویز ہے۔ 56 غیر تدریسی عہدوں کی منظوری کی تجویز حکومتی سطح پر عمل میں ہے۔	حکومت یو پی کے حکم نامہ کے تحت پہلے تعلیمی سیشن کے لیے اساتذہ کے 50 فیصد (37) عہدے بھرے جا چکے ہیں۔ ساتھ ہی حکومت یو پی نے 56 غیر تدریسی عہدے منظور کئے ہیں جس کی تقرری کی کارروائی تیزی سے چل رہی ہے۔

محمد المعظم
کونسلر
کونسلر
کونسلر

3.2 پچھلی میٹنگوں کے فیصلوں پر کی گئی کارروائی:

(1) اتر پردیش حکومت کے ذریعہ یو پی کی بھی یونیورسٹیوں کے لیے یکساں طے شدہ نصاب تعلیم کو لاگو کرنا

فیصلہ	کارروائی
ایڈمک کاؤنسل نے اپنی دوسری میٹنگ مورخہ 17 اکتوبر 2012 میں یہ طے کیا تھا کہ یونیورسٹی بھی یو پی حکومت کے ذریعہ لیے گئے فیصلے کی مناسبت سے یو پی کی بھی یونیورسٹیوں کی طرح یکساں نصاب تعلیم نافذ کرے گی اور نصاب تعلیم میں کسی خاص یونیورسٹی کی پابندی نہیں ہوگی۔ ایڈمک کاؤنسل نے اس بات پر بھی زور دیا کہ اگر یونیورسٹی نصاب تعلیم میں کسی ترمیم کی ضرورت محسوس کرتی ہے تو ترمیم شدہ نصاب نافذ کرنے کی اہل ہوگی کیوں کہ نصاب تعلیم کی پابندی سے آزادی اظہار اور صلاحیت ایجادات مجروح ہوں گی۔	ایڈمک کاؤنسل کے فیصلہ کی بنیاد پر نصاب تعلیم کو تیار کیا گیا ہے جو ایجنڈا پوائنٹ 3.6 میں شامل ہے۔

(2) تعلیمی سال 2012-13 شروع کئے جانے کے متعلق منظوری:-

فیصلہ	کارروائی
پہلا تعلیمی سال شروع کرنے کے لیے حکومت کے ذریعہ 74 اساتذہ کی اسمایاں منظور ہو چکی ہیں جس کا اشتہار مورخہ 7 ستمبر 2012 میں شائع ہو چکا ہے۔ اساتذہ کی تقرری کی کارروائی بھی تیزی سے کئے جانے کی تجویز ہے۔ یو جی سی، نئی دہلی اور حکومت یو پی کے ذریعہ طے شدہ قوانین و ضوابط کے تحت سیمسٹر سسٹم کے مطابق تعلیمی سال 2012-13 شروع کئے جانے کی تجویز ہے۔ مندرجہ بالا اساتذہ کی تعداد کو نظر میں رکھتے ہوئے تقریباً 1100 (ایک استاد پر 30 طلبہ/طالبات) طلبہ/طالبات کو داخلہ دیئے جانے کی تجویز ہے۔	ٹیچرس کی تقرری نہ ہونے کی وجہ سے تعلیمی سیشن 2012-13 میں پڑھائی شروع نہیں کی جا سکی۔ 50 فیصد اساتذہ کی تقرری کی کارروائی اب مکمل ہو چکی ہے اور تعلیمی سیشن 2013-14 میں پڑھائی سیمسٹر سسٹم کے تحت شروع کی جا رہی ہے۔
حکومت یو پی کے حکم نامہ کے ذریعہ 74 اساتذہ کی اسمایاں منظور ہوئی ہیں۔ اس میں پہلے تعلیمی سال 2012-13 میں نومبر 2012 تک کے لیے اساتذہ کے 50 فیصد عہدے بھرے جانے کی امید ہے۔ بھرتی کے بعد اردو، عربی اور فارسی کے علاوہ ہندی، انگلش، ہوم سائنس، جغرافیہ، سیاسیات، معاشیات، تاریخ اور فزیکل ایجوکیشن میں 3 سالہ بی۔ اے کورس کی پڑھائی شروع کی جائے گی۔ اس کے علاوہ بی۔ کام، ایم۔ بی۔ اے، ماس کمیونیکیشن و جرنلزم، کمپیوٹر اپلیکیشن کے ڈگری کورسز اور ایم۔ بی۔ اے کی پڑھائی بھی شروع کی جائے گی۔	

عبدالمعین

کونسلر

کتاب خانہ، گورنمنٹ ہائی اسکول، لاہور

مقامی سطح پر تعلیمی سیشن